

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 128 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva in uprave: 29-92, 29-93, 29-94, 29-95, 29-96

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku — Ilustrirana priloga „Teden v slikah“

SLOVENEK

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inserate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva ulica št. 6.

Neljubi gost

Ljubljana, prestolnica našega naroda, je videla v svoji sredi že dokaj odličnih gostov in je vsakega, naj je bil tega ali onega rodu, našega ali ne našega mišljenja, sprejela tako, da se je vsak vrnil na svoj dom očaran od slovenske gostoljubnosti. Peter Zivković, ki je bil pred osmimi leti poklican iz poveljniškega položaja v vojski, kjer je mogoče nekaj razumel, na stolec predsednika vlade, na katerem je zelo slabo odrezal, je menda prvi, ki mu je naše ljudstvo odreklo gostoljubje in ga sprejelo kot svojega neprijatelja. Če je gospod Zivković mož količkaj treznega razsodka, bo britko razočaranje, ki ga je na svoji slovenski turneji doživel, prebolel v spoznanju, da je postal žrtev domišljavega častihleplja, na katerem bolehajo vsi slabi igralci, ki so na umetniški ali na politični pozornici doživeli polom. Njegovi prijatelji so mu izkazali zelo slabo uslugo, ko so ga pregovorili za pot v Slovenijo, kjer sta njegovo ime in režim na se slabšem glasu nego so bili časi turških vpadov in nemškega faustrehtia. Potovanje prvega šefa fašističnega režima v Jugoslaviji je bilo kruto izzivanje našega demokratičnega in visoko kulturnega naroda in je zato dobilo odgovor, kakršnega edino zasluži: kje drugod, kjer so ljudje bolj podvrženi svojim prvotnim nagonom, bi bil gospod Peter Zivković bržčas doživel še kaj hujšega.

S kakšno legitimacijo, pokaj je prišel Peter Zivković v Slovenijo, s kakšno moralno opravičenostjo se je zopet prikazal med naš narod? Ko je bil prvič med nami, je predstavljal predsednika vlade, ki je bila sicer kot prva absolutistična vlada v Jugoslaviji našemu ljudstvu skrajno antipatična, se je pa znala tako hliniti in skrivati za nekimi »vzvišenimi nameni«, da je bil Zivković sprejet dostojno kot nosilec najvišje oblasti in z rahlim upanjem, da bo absolutizem spoštoval vsaj najelementarnejše pravice slovenskega ljudstva. Vendar pa je že takrat zapustil za seboj tako slab spomin, da bi ga slovenski narod ne bil več rad videl vdrugič. Saj je bil Peter Zivković tisti, ki je prepovedal Slovence, da bi se imenovali narod; on je bil, ki je odpravil vsa znamenja naše narodne samobitnosti; Zivković je odredil, da Slovenci nismo smeli vpisovati v statistične pole svoje slovenske narodnosti; njegov režim je uzakonil unitaristični prosvetni zakon, ki ne pozna več slovenskega naroda in kulture; Zivkovičeva vlada je onemogočila, da bi Slovenci imeli svoje politične stranke in svoj lastni politični program, kakor to odgovarja naši narodni individualnosti, naši narodni zgodovini in našim avtonomnim pravicam; Zivković je začel fašističnega režima, ki je pod njegovimi nasledniki in prijatelji popteval vse ljudske svoboščine, izvedel žandarske volitve. Slovence vzel njihovo prosvetno organizacijo in naše voditelje konfiniral, ljudstvo pa trpinčil, ga gospodarsko izstradal in strahoval s pristranskim justico, policijskim samovoljem in lokalnimi tirani, ki so imeli pravico, da kršijo vsak zakon. In ker smo Slovenci tudi dobri jugoslovanski državljani — na vsak način boljši nego so oni, ki se danes zbirajo okoli Zivkoviča — nas je enako bolelo, ko smo videli, kako pod fašistično nagajko takozvanih Jugoslovenov trpi država, kako so enako nesposobni vodje, kakor je bil gospod Peter Zivković, zapravljali njen ugled v svetu, ki o naši državi ni govoril drugače, kakor s pomilovanjem in v prepričanju, da mora v rokah take tiranije propasti, kako je, oropana vsake demokratične kontrole, tudi gospodarsko hiral, dokler se ni pod četvrtič razgalila vsa notranja gnoloba, anarhija in vsa globina razdorov, ki jih je diktatura samo povečala.

Kje je torej bivši prvi diktator Jugoslavije vzel pogum in moralno pravico, da obišče Slovenijo, ne kot navaden državljani in povprečen strankarski politik, kar mu je pod sedanjim demokratičnim režimom tako širokosežno omogočeno, ampak kot nekaj Neron, ki je potem, ko je bil že strogolavljen, z vencem okoli čela in kvasavo deklaracijo na ustnih, hotel ljudstvu imponirati kot rojen vladar, da bi se mu zopet pokorilo? Danes, ko rane, ki jih je prizadela Sloveniji diktatura, še krvave, ko stane toliko truda, da se upostavi ljudske svoboščine, ki so jih Zivkovič, Sršič, Uzunovič potlačili, ko še vsa država trpi na posledicah njihovega brezglavega gospodarstva, pokvarjene uprave in protiljudskega režima! Ali je mar današnji načelnik najbolj obsodene stranke v Jugoslaviji, ki bi pri svobodnih volitvah bila po vsej državi poražena v najmanjšo skupino, prišel k nam zato, da nam pove, kakor beremo v »lutroven« poročilu, da hoče »zbrati vse pozitivne sile Jugoslavije, da obrani, popolnoma uredi in ojači drago nam domovino Jugoslavijo v službi jasno določenih nalog na gospodarskem, socialnem in kulturnem polju?« Kdo — Zivkovič, Pucelj, dr. Kramer, dr. Marušič, dr. Puc? Ali ni to najhujše izzivanje? Kakšne naloge na gospodarskem, socialnem in kulturnem polju pa so te »pozitivne sile« izvršile, ko so po šestomesečnem manifestu bile toliko let z neomejeno močjo na vladi, pa so državo gospodarsko, socialno in kulturno le upropočale? Ali pa je gospod Zivkovič zato čutil potrebo priti v Ljubljano, da je mogel pod varstvom njegove osebe klepetati o demokraciji, dr. Kreku in jugoslovenstvu znani Andjelinič, ki ga nihče nima za resnega? Ali pa zato, da smo mogli poslušati gospoda Zeca, kako se mu dopade mila slovenska pesem? Kaj drugega je potem vsa ta komedija pomenila, ko čisto nameravano izzivanje slovenskega naroda, ki mu je gospod Peter Zivkovič sedaj že vdružil velikodušno obljubil, da se bo »spoštovalo njegovo plemensko ime, pisava in jezik«. Kako milostno, gospod Peter Zivkovič, da nam boste pustili vsaj »plemensko ime!...« Ali se ne pravi to, krvavo rogati se slovenskemu ljudstvu, ki naj bi to, za kar se je tako vztrajno borilo, kar je njegova neodjemljiva naravna pravica, njegova narodnost in kultura, jamstvo njegove svobode in razvoja, jemalo čisto milost iz rok politikov, ki jih ljudstvo nikoli ni postavilo sebi za voditelje, ki so vršili vedno le ljudstvu protivno voljo in se zopet

Če bi Blumova vlada padla...

Jouhaux napoveduje proletarsko diktaturo Značilni sklepi kongresa Kominterne v Parizu

Pariz, junija 1937.

V maju je bil v Parizu »mali kongres« Komunistične internacionale (Kominterne), na katerem so bili sprejeti sklepi, ki se tičejo bodočega delovanja Kominterne po vseh predelih Evrope. V javnost so o tem kongresu prišli naslednji podatki:

Dne 25. aprila je ves tisk Tretje (komunistične) internacionale objavil manifest, v katerem napoveduje, da bo v Parizu v kratkem mednarodni kongres, kjer bodo govorili predvsem o španskem vprašanju. Toda ta objava je bila samo krinka, s katero so hoteli prikriti prihod inozemskih delegatov Kominterne.

Konferenco Kominterne sta vodila francoska komunistična voditelja Thorrez in Duclos. Med delegati Kominterne, ki so se kongresa udeležili, so najbolj znani: Cachin (Francija), Ercoli, Adami, Lucetti, Zapocki (Poljska), Pratt (Nemčija), O'Neill (Anglija), Cosoni, Iraili, Benzutti, Danilov (Bolgarija), Gorkič (Jugoslavija).

Kongres je zasedal v magistratni dvorani pariškega predmestja Villejuif, od koder se je tretji dan preselil v magistratno dvorano predmestja Ivry, ki sta oba v komunističnih rokah. Svojo zadnjo sejo je imel kongres v prostorih komunistične stranke v Parizu na številki 120, rue Lafayette.

Sprejete so bile naslednje resolucije:

1. V Romuniji se mora ustanoviti komunistična stranka pod krinko neke »demokratične stranke«.
2. Bolgarska komunistična stranka se mora okrepiti s tem, da se od centrale Kominterne pošlje na pomoč deset posebnih instruktorjev.
3. V Belgiji se ustanovi posebna nova tiskarna, ki bo tiskala komunistične epise, letake, časopise in knjige namenjene za Jugoslavijo.
4. Nadalje se morajo po vseh evropskih državah zbirati pristojni za »špansko ljudsko fronto«.
5. Na Poljskem se mora komunistična stranka okrepiti in je treba delati na to, da se komunisti nemudoma sporazumejo s kmetjsko stranko.
6. V Franciji morajo komunisti vzeti v roke vodstvo v vseh strokovnih organizacijah. Nadalje je treba razširiti celotno organizacijo po vseh tovarnah. Končno se morajo ustanoviti pol-vojaške oborožene udarne čete. Na vsak način je treba izvesti združitev francoskih socialistov in komunistov, četudi bi to etalo komuniste nekoliko članstva. Enotna delavska stranka za vso Francijo je neobhodno potrebna, ker jamči za končno zmago proletariata in za prevzem oblasti, kadar nastopi za to pravilni trenutek. — Komunistična stranka v Franciji ima strog nalog, da se na zunanji udeležuje vseh zunanjih javnih manifestacij francoske ljudske fronte, med tem ko naj komunistične celice nadaljujejo svoje delovanje po tovarniških celicah z namenom, da delavske množice zrevolucionirajo, toda pri tem morajo paziti, da ne natovorijo nobene odgovornosti na rame uradne komunistične stranke.

Tudi v armadi naj komunistične celice mirno nadaljujejo svoje revolucionarno delovanje.

Konferenca se je udeležilo vsega 53 delegatov iz vseh držav Evrope. Celokupna delavnost Kominterne je danes oredotoločena v Parizu, kjer imajo tudi posamezne komunistične stranke evropskih držav svoja trajna zastopstva ali »centralne odbore«. V Parizu se nahajajo stalna zastopstva jugoslovanske, bolgarske, romunske in grške komunistične stranke. Jugoslavijo zastopa kot stalni delegat »tovariš« Gorkič. Vsaki izmed stalnih delegatov ima dolžnost, da za območje svoje države piše in izdaja liste, letake, brošure in knjige ter jih dostavlja v dotično državo na različne načine. Na čelu vse te evropske centrale Kominterne v Parizu sta delegata centralnega odbora v Moskvi »tovariša« Smeljanski in Knoring.

Jouhaux je preveč povedal

Pariz, 8. junija. TG. Generalni tajnik Zveze marksističnih strokovnih združenj — ki štejejo pet

milijonov članov — Leon Jouhaux je imel preteklo nedeljo v Clermont-Ferrandu govor, v katerem je dobesedno dejal:

»Če bi se zgodilo, da bi sedanja Blumova vlada v parlamentu padla, bi tega Zveza strokovnih združenj ne dovolila. Doba čiste politike je minula. — Strokovna združenja imajo na gospodarskem področju pravico, da v imenu večine prebivalstva prevzamejo oblast v svoje roke in vladajo.«

Marksistično časopisje se je te izjave ustrašilo in je dobilo od osrednjega vodstva komunistične in socialistične stranke navodilo, da mora Jouhaux svojo izjavo znatno omiliti, ker preveč pove. Zato je v rdečem tisku Jouhauxov govor izšel v drugi obliki, toda stenografski zapisnik govora potrjuje besedilo, ki je zgoraj navedeno. Francoški marksizem in sicer levičarski, to je komunistični, pripravljata torej diktaturo proletariata za primer, če bi Leon Blum v parlamentu izgubil vladno večino. Priprave so večinoma končane. Neljubo je bilo marksistom samo to, da je Leon Jouhaux prezgodaj odkril tajnosti, za katere bi francoska javnost sedaj še ne smela ničesar vedeti.

Sporazum o Španiji Med 4 velesilami — brez Rusije

London, 8. junija. c. Med Anglijo in Francijo na eni strani in Nemčijo in Italijo na drugi strani je bil dosežen popoln sporazum glede nadaljnjega izvajanja kontrole okoli Španije. Obe stranki sta se tako sporazumeli, da bodo sedaj izdelali besedilo sporazuma. Soglasje se je doseglo v tehle točkah:

1. Ustanoviti se ima varnostni pas za ladje, ki sodelujejo pri nadzorstvu in pripadajo gori našim državam.
2. Obe sprti stranki imata dati poročstva, da se v bodoče ne bodo več ponovila obstreljevanja ladij, ki sodelujejo pri nadzorstvu.
3. Če bi se takšni incidenti spet pripetili, se imajo izdati kar najodločnejši in učinkoviti ukrepi.
4. Obe stranki v Španiji bosta sodelovali obveze tega sporazuma.

V Londonu pravijo, da so sedaj odstranjene vse težave. Italija in Nemčija se bosta kmalu vrnila v odbor za nevmišavanje, najbrž že koncem tega tedna. Sedaj smo torej še en korak bližje likvidaciji španske državljanske vojne.

Gre torej za delo štirih velesil, sovjetska Rusija pa se bo omejila samo na vlogo opazovalca. Sovjetska Rusija je baje že prepustila španske komuniste njihovi usodi (?) in je baje pripravljena sedaj podpirati v vsakem oziru demokratsko Negrinovo vlado. Sovjetska Rusija dalje ne želi sodelovati v sami kontroli, ker so nastale tehnične težave. To stališče sovjetske Rusije je posledica intervencije Francije, ki je uspešno posredovala med Londonom in Moskvo. V francoskih vladnih krogih delijo londonski optimizem in verjamejo, da se bosta Nemčija in Italija vrnila v londonski nevtralni odbor.

Po bojiščih

Salamanca, 8. jun. b. Rdeči piloti so vrgli v teku večerajšnjega dne precejšnje število bomb na Granado ter napravili veliko materialno škodo. Ubilih je bilo 6 oseb, 50 pa je bilo lažje in težje ranjenih. Po poročilih nacionalističnega generalnega štaba so imeli rdeči v mesecu aprilu in maju okrog 50.000 izgub, od tega skoraj tretjina mrtvih. Na aragonskem bojišču je ob istem času prešlo na stran nacionalistov nad 1000 rdečih vojakov.

Madrid, 8. jun. b. Iz rdečega vira poročajo, da so dobili nacionalisti na severnem bojišču v zadnjem času izredno močne okrepitve. To se že čuti na vsem severnem bojišču, kjer letala neprestano pušajo.

Na fronti ni nič posebnega; obe stranki se le mrzlično utrjuje. Na aragonskem bojišču pa je položaj vsak trenutek bolj živahen. — Vodijo se manjše borbe, spremljane s topniškim ognjem.

Iz Barcelone poročajo, da je neka tuja križarka nenadoma napadla katalonsko obal pri mestu Baur, 120 km severovzhodno od Barcelone. Neznana tuja križarka je bombardirala luko Pa-

lamos ter se je pri tem poslužila iste taktike, kakor nemške bojne ladje pri bombardiranju Almerije. Najprej se je križarka zavila v meglo, nato pa pričela streljati na zgradbe in luki Palamos. Obalne baterije so takoj odgovorile in pregnale križarko. Križarka se je umaknila proti San Felix de Cuxil in Calelli, 50 km severno od Barcelone. Ker je bilo bombardiranje povsem nepriljubljeno, je precej oseb ubitih, mnogo pa ranjenih. Tudi materialna škoda je znatna.

Na bojišču pri Burgosu je popoln mir. Nacionalisti poročajo, da je pri zadnjih velikih borbah na Sieri Guadarami okrog Lagranie padel tudi drugi vrhovni poveljnik rdečih čet.

Maršal Blomberg hvali italijansko vojsko

Rim, 8. junija. b. Po končanem uradnem obisku je dal šef italijanske vlade Mussolini maršalu Blombergu na razpolago svojo jahto »Aurora«, s katero se je Blomberg skupaj s svojo hčerko Dorotejo odpravil na Sicilijo, kjer bo ostal kratak čas v Taormini, potem pa se bo zopet vrnil v Berlin. G. Blomberg je dal predstavniku agencije Stefani izjavo, v kateri izraža zahvalo italijanskemu kralju, Mussoliniju in italijanskemu narodu za priščen sprejem in izkazane časti. Posebej pa se je še zahvalil Mussoliniju in mu dal na razpolago jahto. Za časa svojega obiska v Italiji je spoznal odlično vojaško organizacijo. Dobil je vtis, da so italijanska vojska, mornarica in letalstvo po zaslugi šefa italijanske vlade Mussolinija tehnično popolne in da je ravno tehnična stran italijanske oborožitve izredno posrečena. Mi kot vojak vemo, da morajo dobremu orožju odgovarjati tudi dobri vojaki, ki so pripravljeni žrtvovati svoje življenje za čast in svobodo svoje domovine. Nisem pozvan, da ocenjujem vojaške sposobnosti italijanskega naroda, toda moje mnenje je, da je to dobro orožje v rokah dobrih vojakov. Neumno pa bi bilo mojemu obisku pripisovati nekaj skrivnostni politični pomen, kajti duce kakor tudi fuhrer sta prežeta z željo za ohranitev miru.

»Giornale d'Italia« demantira trditve tujih, zlasti francoskih letov o ciljih maršala Blomberga v Italiji ter piše: »Brez dvoma so se državniki v svojih razgovorih dotaknili tudi vojaškega vprašanja, ki je danes bolj aktualno v Evropi kakor kdajkoli noproj ter morajo z njim računati vsi dobri politiki v trenutku, ko gotove velesile tekmujejo v oboroževanju, katerega cilji niso določeni, razen tega pa zelo sumljivi. Razgovori med italijanskimi in nemškimi državniki niso imeli namena, da ti dve državi prevzamejo kakšne nove obveznosti in tudi ne, da se sklenejo kakšni novi sporazumi, ker niti Italija, niti Nemčija ne bolehtata na paktomaniji.

Baron Neurath in dr. Stojadinović

zanašajo le na kakšno silo, ki naj bi upostavila njihovo oblast, da na fašističen način ljudstvu vseilijo svojo »jugoslovensko ideologijo«. Se hujše pa je to izzivanje, ko imamo vlado, ki je tako demokratično nastrojena, da smejo tisti politiki, ki so za časa svojega režima tirali pred sodišče že trojico, ki se je sestala, češ da ima političen sestanek, v Ljubljani pa po vsej Sloveniji svobodno govoriti pod skrbnim varstvom vsega policijskega aparata — v zahvalo za to pa jo napadajo kot »nedemokratično in ekušajo proti njej nahujskati zloglasne »nacionalne sile«, kakor je Zivkovič v Kazini imenoval orjunaše in njim podobne elemente.

Tisti, ki so naš narod toliko let pestili, ga oropali politične svobode in ga zaslužili absolutizmu maloštevilne klike, so prišli v Slovenijo obljubljat enakopravnost »slovenskemu delu narod«, ki je bil pod njihovim režimom enako praven v toliko, da so njegovi najboljši ljudje smeli deliti enako usodo z onimi, ki jih justica pošilja v ječo, da se pokore za svoje zločine. To nezasišano provokacijo so smeli uganjati pod zaščito policije, ker je sedanji režim v resnici

demokratičen, dočim bi bili vsi, ki bi bili pod režimom Zivkoviča in njegovih naslednikov kaj takega samo zamislili ali le stoti del tega poizkusi, kot sovražniki države kaznovani z robijo, ako bi se jim ne bilo pripetilo še kaj hujšega. Mar to dejstvo samo ne pobija vseh govorov bivših nasilnikov, ki so se upali v Sloveniji pritoževati se nad »nasiljem« sedanje vlade, ki jih je obdala z gostim kordonom vseh razpoložljivih policijskih sil, da so mogli proti njej ščuvati vse razrušilne nagone s tako srditostjo, kakor je to zmogel samo fašizem? To je v kričečem nasprotju z onim »čutom odgovornosti«, s katerim se je v Kazini ponašal gospod Peter Zivkovič. Prirediti turneje, da se poizkuša rušiti delo sedanje vlade, pod katero se je zopet začela gospodarska delavnost v stalni smeri navzgor, pod katero se naši zunanje-politični odnosi na vse strani utrjujejo, tako da zavzemamo v svetu zavidanja vreden položaj, pod katero so v resnici začeli državni interesi prevladovati nad interesi posameznih skupin — to kaže na popolno pomanjkanje vsakega čuta odgovornosti v tako usodni dobi zgodovine,

kakor je danes. To se ne pravi zbirati državljane Jugoslavije k »skupnemu, složnemu in solidarnemu delu«, o katerem je govoril preteklo nedeljo bivši prvi diktator Jugoslavije, ampak to je narobe nameravan poizkus, da se skupnost, složnost in solidarnost v delu za obnovo demokracije v Jugoslaviji moti, prepriči in, če mogoče, razbije ter izzove stanje, s katerim naj bi se okoristili tisti, ki na vse načine rujejo in delajo na upoštavitvi jugoslovanske nacionalistične diktature.

Kakor pa ima vsaka stvar svojo dobro stran, tako jo je imela tudi ta. Peter Zivkovič se je na lastne oči prepričal, kako sodi o njem in njegovih namerah naš narod, med katerim je mogel biti gost samo zato, ker je vlada poskrbela za popolno varnost neljubega in nezaželenega gostovanja. Mislimo pa, da bo tudi na ostali del naše države vtis tega izzivalnega nastopa strmo-glavljenih nasilnikov enak, kakor je bil v Sloveniji: da se namreč jugoslovansko ljudstvo ne bo dalo več strahovati od te družbe. Naletela bo slejkoprej na skupen, solidaren in složen odpor vsega ljudstva!

Drobne novice

Koledar

Sreda, 9. junija: Primož in Felicijan, mučenca.

Novi grobovi

† Župnik Janez Jereb

Včeraj je na Čušperku mirno v Gospodu zaspal gospod Janez Jereb, duhovni svetnik in župnik v začasnem pokopu. Pokojni gospod svetnik se je rodil v Ljubljani 5. maja 1873, v mašnika je bil posvečen 22. julija 1897. Kaplanoval je štiri leta v St. Vidu nad Cerknico, kjer je sezidal novo cerkev. Nato se je preselil na župnijo Skocijan pri Turjaku, kjer je pastiriral 21 let in tudi tam zgradil novo cerkev. Leta 1927 je zaradi bolehnosti etopil v začasnem pokopu in se je naselil na Čušperku, kjer je včeraj bogu vdano umrl. Pokojni gospod svetnik je bil vzoren in izredno delaven duhovnik, splošno priljubljen poveod, kjer je služboval. Pogreb bo v četrtek, 10. junija ob 10 dopoldne s Čušperka. Celo življenje je služil Bogu, v Bogu je umrl, zato mu bo Bog v nebesih bogat plačnik. — Naj mu sveti večna luč!

† V Ljubljani je umrl gospod Izidor Bajuk, železniški uradnik v pokopu. Pogreb bo v četrtek ob pol 3 popoldne. — Umrla je gospa Frančiška Brezec roj. Rupnik, soproga strojevodje. Truplo bodo prepeljali v Maribor, kjer bo pogreb v četrtek ob pol 5 popoldne. Naj v miru počivata! Zalujočim naše iskreno sožalje!

† V Jurkloštru je mirno v Gospodu zaspala ga. Antonija Smid. Zapuška soproga, dve hčerki in štiri sinove: sodnika Lojzeta, posestnika Stanaka, odvetnika Vladota in uradnika Anda. Pogreb bo danes ob 11 dopoldne iz hiše žalosti v Jurkloštru. Naj ji sveti večna luč! Zalujočim naše globoko sožalje!

Osebnosti

— Poročil se je v Čakovcu g. Viljem Selbitz, železniški uradnik iz Ljubljane, z gđ. Marijo Janič, sod. uradnico v Čakovcu. Mlademu paru prirčno čestitamo!

Šolska naznanila

— Mestna ženska realna gimnazija v Ljubljani. — Sprejemni izpit. Na željo staršev z dežele je rok za prijavo k izpitu podaljšan do 22. junija. Sprejemni izpit bo v sredo, 23. junija, ob 8 uri. Letna šolnina za I. razred znaša 500 din in ne 50, kakor je bilo pomotoma natisnjeno v zadnji objavi. — Sprejemni izpiti na državni klasični gimnaziji v Ljubljani bodo 25. junija. Pričetek ob 8. Prijave za izpit se bodo sprejemale 21., 22. in 23. junija dopoldne.

Moški trpe na išijasu

petkrat več nego ženske — to prinese poklic. Zahteva se pri Piščan-biroju, Beograd II. Maršal Pilsudskog 22 ali pri Piščan-informatoru, Zagreb, Strossmayerov trg 1/II. nadst. brošuro o novih metodah zdravljenja živčnih bolezni in pojasnila zdravljenja v kopališču Pieštany (Cehoslovaška).

Kopališče Pieštany prinese zdravlje.

V zračnem prometu 70% popusta pri povratku.

— Rekruti - dijaki. Rekruti - dijaki, rekrutirani leta 1936 in prej, ki imajo pravico do dijaškega roka po čl. 49 točka 1 zakona o ustroju vojske in mornarice, to je oni, ki imajo najmanj višji tečajni izpit v gimnazijah ali realkah, ali pa absolvirano popolno srednjo strokovno šolo s končno skušnjo, ki ustreza višjemu tečajnemu izpitu in bi želeli stopiti v kader letos, morajo vložiti prošnje za sprejeme v kader pristojnim vojaškim okrožjem najkasneje do 1. avgusta. Prošnje je priložiti izpričevalo o končni šoli.

Najboljše Lutz-peči.

— Knjige Slovenske Maticе za 1937 izidejo prihodnji teden. Uprava bo začela z ekspedicijo v ponedeljek 14. junija. Ljubljanski Matični člani lahko dvignejo knjige osebno v pisarni Slovenske Maticе, Kongresni trg 7, vsak delavnik dopoldne in popoldne med uradnimi urami. Izidejo štiri knjige: Seliskarjeve Pesmi pričakovanja. Kreftova drama Velika puntarija, Kantovi Dve razpravi (o čustvu lepega in vzvišenega in K večno miru) in IV. (zadnji) del Cervantesovega Don Kihota. Vse štiri knjige imajo 780 strani in jih dobe člani broširane za 50 Din; kadar želi vezane, doplača za vsako vezavo 12 Din. — Uprava Slovenske Maticе.

— Praznik hrvatske pesmi v Zagrebu. Te dni je bil v Zagrebu festival hrvatske pesmi, ki so se ga udeležila kmetska hrvatska društva iz Slavonije, Srema, Banata, Primorja, Dalmacije in iz Bosne. Bil je pravi hrvatski festival, pri katerem je sodelovalo nad 3000 kmetskih pevcev.

— Občni zbor ljubljanske sekcije Zdrženja zemljiškoknjižnih uradnikov Jugoslavije, je bil v nedeljo 6. t. m. Zastopana so bila skoro vsa sodišča. Občni zbor je vodil predsednik g. Joško Zihler, ki se je najprej spominjal umrlih tovaršev Ivana Berčiča, Al. Majerčiča in Marija Pirca, nato pa je poročal o vseh težnjah in borbah uradništva te sodne stroke za gnotno zboljšanje položaja. Poročal je o zadnjem kongresu zemljiškoknjižnih uradnikov. Uradništvo s sedanjimi prejemki ne more izhajati, ker so se vse življenjske potrebe ne podražile in je potrebno, da se prejemki uredi neokrnjeno v smislu zakona iz 1931. Tajnik g. Joško Medved je nato podal svoje poročilo o poslovanju sekcije. Odposlane so bile razne vloge, sekcija je trikrat posredovala po delegatih v Belgradu. Sestaval je prav zanimivo statistiko o napredovanju uradništva. Kljub naklonjenosti merodajnih činiteljev se niso izvršila napredovanja tako, kakor bi bilo želeli, ker ni zadostnih kreditov. Blagajnik g. Janko Gostič je poročal o denarnem stanju sekcije, ki je ugodno. Na predlog člana nadzorstva g. Albina Isteniča je bila stari upravi izrečena zaupnica. Izvoljen je bil nato soglasno stari odbor. G. Kontelj iz Krškega je podal naposled zanimiv referat o poslovanju v zemljiški knjigi, poudarjal je princip enotnega vodstva in uvedbo anote terminologije. Po skupnem kosilu so odšli udeleženci korporativno na velesejem. Sklenjeno je bilo, da bo prihodnji občni zbor v Celju.

nem zaradi spora s sedanjim glavnim urednikom dr. Ilijo Jakovljevičem.

— Potopljene ladje bodo dvigali. V Šibeniku se je osnovala posebna družba, ki se bo pečala z dviganjem parnikov na naši obali. Ta družba je že dobila potrebno dovoljenje in bo kmalu pričela z delom. Najprej bo poskušala dvigniti neke predmete z avstrijske oklopnice. Oklopnica »Sent Ivan«, to je po naše sv. Stefan se je potopila med svetovno vojno blizu otoka Pašmana. Družba namerava prodati ostanke te ladje kot staro železo. Nato namerava družba dvigniti italijansko vojno ladjo »Etno«, ki se je potopila blizu Dolgega otoka in pa nemško podmornico št. 16, ki se je potopila med vojno pri Visu.

Velesejem paviljon F.

— Putnik priredi od 27. do 29. junija izlet z posebnim vlakom v Trst, Gorico, (Sv. Goro) in Benetke. Cena za vožnjo in potni list; za Trst din 120; za Gorico din 135; avtobus na Sv. Goro (Grgarsko sedlo) din 10; za Benetke din 185. Informacije v biletnicah Putnika.

— Kdor mnogo sedi trpi pogostokrat na neurejeni stolici. Dobro sredstvo za odvajanje je Dormol. Je dobrega okusa in deluje blago. Vzemite zato tudi Vi Dormol. — Ogl. reg. S. Br. 7008-15243/1936.

— »Putnik«, Ljubljana priredi od 12. do 14. junija avtobusni izlet v Benetke, Padovo, Postojno, Trst in Gorico. Cena za vožnjo, prehrano, prenočišče, potni list, vodiča v Benetkah ter vstop v Postojnsko jamo 495 Din. Rok za prijave do 10. junija.

V velesejemskem tednu se vam reklama v Slovincu prav posebno izplača!

„Slovenec“ izide vse dni velesejma v povečani nakladi

Ste li že naročili oglas?

Kličite telefon 29-92

— Neurje je v ponedeljek v Mačkovem grabnu na banovinski cesti Polhov Gradec—Crni vrh v km 1.5 porušilo most. V sled tega je promet za vozila do nadaljnjega zaprt.

— Pokolj na Zgornjem Brniku pri Cerkljah. Ljubljanska bolnišnica je sprejela dva hudo ranjena moža. V neki gostilni v Zgornjem Brniku pri Cerkljah sta popivala 44letni posestnikov sin J. V. in pa vinski trgovec D. V. gostilno je prihitel naenkrat oče prvega, ki je kar naenkrat napadel svojega sina in njegovega prijatelja. Svojega sina je udaril s sekuro po glavi in ga hudo ranil, enako je ranil na glavi tudi D. Oba ranjenca, ki sta precej krvavela, sta bila prepeljana v ljubljansko bolnišnico. Stanje J. V. je hudo nevarno.

— Nesreča pri spravljaju hlobov. 27letni hlapec Miha Demec iz Litije je v gozdu nad Litijo podiral drevesa. Ko je spravljaj hlobov v dolino, so se hloboi zrušili nad njim ter mu zmečkali desno nogo.

Pri uporabi Tschamba-Fii-ja ne dobite solnčnih opeklin, marveč lepo rjavo polt. Drogerija Gregorič dr. z o. z. Ljubljana, Prešernova ul. 5.

— Ogenj v Dobrunjski občini. V ponedeljek zvečer je izbruhnil požar v občini Dobrunje. Goreti je pričel akceden nekega posestnika. Zaradi vlažnega ozračja je bil sij ognja viden daleč okoli. K požaru so prihiteli gasilci bližnjih gasilskih čet. Oškodovani posestnik trpi okoli 12.000 Din škode.

— Organistom in cerkvenim zborom: V smislu navodila g. knezoškola ljubljanskega (C. Gl. št. 1-2 1935) priporoča Jugoslovanskega knjižarja v Ljubljani sledeče slovenske maše: E. Beran, Tri slovenske maše za mešani zbor z orglami; part. 36 dinarjev, glas. po 5 Din; Gerbič Fr., Slovenska maša sv. Frančiška Serafa za mešani zbor; part. 10 Din, glas. po 3 Din; Laharnar I., Vladar vesoljstva; maša za mešani zbor 6 Din; Laharnar I., Slovenska maša za mešani zbor 16 Din; Mav Al., Slovenska maša Slomsku na čast; za mešani zbor; part. 12 Din, glas. po 2 Din; Sattner p. H., Slovenska maša »Kvišku arca« za mešani zbor; part. 24 dinarjev, glas. po 5 Din; Sattner p. H., Belarjeva slovenska maša »Oče večni« za mešani zbor; part. 16 Din, glas. po 4 Din; Sattner p. H., Miklošičeva slovenska maša »O sladka ura« za mešani zbor; part. 14 Din, glas. po 4 Din; Tomc M., »Stopil bom k oltarju«, slovenska maša za mešani zbor; part. 20 Din, glas. po 4 Din; Venturini Fr., Slovenska maša za mešani zbor, 8 Din.

Bodite previdni. komu poverite svoje stvari!

Gospa N. N. je dala na kolodvoru nekemu popolnoma tujemu človeku v varstvo svoj kovčeg, ker je hotela pred odhodom vlaka kupiti še neke stvari. Ko se je zopet vrnila, ni našla ne kovčega ne dotičnega človeka. Njena prijateljica se je v razgovoru z neko gospo v špečarijski trgovini zelo razburjala radi te nepreviđenosti, kako se more povsem tujemu človeku zaupati svoj kovčeg. Zares škoda za lepo perilo, ki se je nahajalo v kovčegu. Pri tem se spomni, da rabi milo za pranje perila. Na vprašanje trgovca, kakšno milo želi, je odgovorila: »veeno. Nato se oglašila gospa, s katero se je poprej pogovarjala: »Zdi se mi, da ste Vi ravno tako nepreviđni kakor ona gospa na kolodvoru! Svoje perilo, ki je gotovo več vredno kakor je bilo ono v kovčegu, hočete poveriti kakršnemu koli milu. Bodite previdni pa vzemite za pranje milo, katerega ime jamči za dobro kakovost, to pa je izborna Schichtovo milo Jelen, ker imate v tem slučaju gotovost, da ste kupili najboljšo jedrnatno milo, katere obstoja.

— Osem časnikarjev odpovedalo pri »Hrvatskem dnevniku«. Dodatno k našim prejšnjim poročilom o stanovanjskem sporu v »Hrvatskem dnevniku« navajamo še, da je zagrebška sekcija časniškarskega združenja izdala komunikacijo, v katerem sporoča o odpovedi osmih urednikov v »Hrvatskem dnevniku«, naglašajo pa, da ta odpoved nima nobenega političnega ozadia. Iz komunikacije sklepamo, da so iz uredništva »Hrvatskega dnevnika« izstopili starejši uredniki, ki so »Hrvatski dnevnik« tudi osnovali ter so svoj izstop motivirali v glav-

Moderen način pranja je pranje s pralnim praškom

PERION

Uporabljajte ga in Vaše perilo bo hitreje in lepo oprano.

pol 12. do 13. ure pred poslopjem uprave policije v Ljubljani, Šubičeva ulica 5. Ker se sme obratovati samo z onimi motornimi vozili, ki so letos že odobrena za promet in opremljena z evidenčnimi tablicami za leto 1937, bo zamudnike zadela občutna kazen po min. uredbi o zaščiti javnih cest in varnosti prometa na njih.

I. Igra na Trški gori ponovi društvo »Vodnik« v soboto, dne 12. junija ob 20 za vse one, ki hranijo vstopnice od preteklega nedelje, ki je bila prekinjena radi slabega vremena. Brez vstopnic ni vstopa. Za nedeljo, dne 13. t. m. stare vstopnice ne veljajo. Občinstvo vladno vabljeno.

I. Sprememba posesti. Posestnici Marjeta Wanišcheva in Marija Stembalova, stanujoči v Florjanski ulici 12, sta prodali zasebniku Antonu Janiču, Florjanska ulica 4, zemljišče vl. št. 107 k. o. Ljubljana-mesto za 304.100 din.

I. Nesreča na Karloški cesti. Včeraj okoli tri četrt na 11 se je na Karloški cesti na križišču ceste za Gradom pripetila huda nesreča. Izza Grada je privozil neki voz, na katerem je sedela posestnica Rozalija Požarškova, stara 35 let in doma z lžanske ceste 336 na Hauptmanci, ter njena otroka 10-letni Ivan in 7-letna Rozalija. Pred ovinkom proti Karloški cesti se je konj splašal ter zdruval proti ograji na drugi strani Karloške ceste v bližini Posavčeve hiše. Voz se je pri trku prevrnil ter so vsi trije Požarškovi obležali hudo ranjeni na tleh. Prihiti so ljudje, ki so poklicali reševalni voz, obenem pa izpregli konja. Reševalni avto je prepejal Požarškove v bolnišnico, mati in hči imata hude poškodbe na glavi, deček pa notranje poškodbe.

Maribor

m V nedeljo volitve v Okrožni odbor. V nedeljo bodo v Mariboru zanimive volitve, ki že sedaj močno odmevajo v obrtniških krogih. Obrtniška združenja bodo volila novo upravo Okrožnega odbora obrt. združenj, katerega je dosedaj vodil komisar. Mariborski okrožni odbor obsega vse ozemlje mariborskega okrožnega sodišča. Na tem področju je 47 združenj. Vsako združenje ima pravico poslati na občni zbor za vsakih svojih 50 članov po 1 delegata. Na ta način bi bilo vseh delegatov na obnem zboru okrog 90; ker se pa govori, da se nekatera združenja volitev ne bodo udeležila, bo število delegatov na skupščini gotovo manjše.

m Za invalide. Letos je prvič dovoljeno zdravljenje vojnih invalidov v višinskih zdraviliščih na Zlatiboru. Invalidi imajo tam brezplačno zdravljenje, oskrbo in brezplačno vožnjo tja in nazaj. Pravico imajo vsi invalidi ter oni invalidi, ki jim je bila priznana invalidnost tudi po zakonu iz leta 1925. Vsi zainteresirani naj se takoj javijo v mestnem vojaškem uradu na Slomškovem trgu 11.

m Sprejemni izpiti na državni realni gimnaziji bodo dne 24. in 25. junija, na drž. klasični gimnaziji pa dne 26. junija. Prošnje, kolkovane z 10 din, se bodo sprejemale samo od 20. do 23. t. m. predpoldne. Prošnje se lahko pošljejo tudi po pošti. Priložiti je treba krstni list in lepo izpričevalo o dovršenem 4. razredu osnovne šole.

m Strahovit nallv z viharjem, bliski in točo se je razdivjal v ponedeljek zvečer nad Mariborom. Ze popoldne se je pripravljalo k hvihtu, ki je s prvim mrakom izbruhnila. Lilo je nekaj ur kakor iz škafa. Ceste in ulice so bile hipoma zalite z vodo, ki je drla v celih potokih ter zalivala kleti. V nekaterih ulicah so bili kanali kmalu zamašeni ter je tekla po njih voda v potokih. Najslabše je bilo pod železniškim podvozom na Frankopanski cesti, kjer je vdrla voda iz kanala. Zalila je ves podvoz v višini enega metra, tako da je bil vsak promet po Frankopanski cesti nemogoč.

m Umrla je na Meljskem hribu št. 23 posestnica Terezija Hobaher, stara 70 let. Naj počiva v miru.

m Občni zbor Stolnega prosvetnega društva bo v petek ob 8 zvečer z običajnim dnevnim redom v Gledališki ulici 2. Člani vabljeni.

m Maturanti klasične gimnazije v Mariboru iz leta 1927. se sestanejo v proslavo desetletnice mature v soboto, dne 3. julija, ob 20 v posebni sobi hotela »Orelek. Prosimo za polnoštevilno udeležbo. Prijave na naslov: Alojzij Juranovič, Maribor, Slomškovec trg 20.

m Prelovčev vokalni kvintet nastopi v četrtek zvečer ob 20 v gledališču. Kvintet, ki si je v kratkem času pridobil velik sloves, ima na sporedu umetne in narodne pesmi ter samospeve. Red A; bloki.

m Letne majice, jopiči, obleke, sandali, najugodnejše v konfekciji Jakob Lah, Maribor.

m Predavanje o višem zavarovanju trgovskega bolnišniškega in podpornega društva se vrši drevi ob 20 na Ljudski univerzi. Vabimo vse članstvo, da se tega aktualnega predavanja udeleži. Združeni zasebni in trgovski nameščenci v Mariboru.

m Z nožem ga je dregnul, ker ni hotel čitati knjige. Pred okrožnim sodiščem se je vršila razprava proti 28letnemu posestniškemu sinu Martinu Figetu iz Gladomesa, ker je dne 16. avgusta lanskega leta sunil z nožem v prsa svojega prijatelja Franca Trdina. Figet je prinesel Trdinu neko knjigo ter ga prosil, da mu iz nje čita. Ker Trdina tega ni hotel, je Figet vzrožil, potegnil nož ter zadel Trdino tli srca, da je jedva v bolnišnici okrevljal. Figet je bil obsojen na leto dni strogega zapora.

Hotedršica

Dne 7. junija 1937 popoldne, je umrl v Hotedršici v 80. letu življenja obče spoštovani in ugleden posestnik g. Petkovšek Franc.

V večnost se je preselil možak poštenjak, vzgojitelj svoje družine, kakršnih je danes malo, saj je bil nad 20 let vdovec, pa je kljub temu svojo številno družino vzgojil v strogo krščanskem duhu. Pokojni oče je bil neustrašen pobornik za katoliška načela, neomahljiv pristal, tudi v najhujših časih bivše SLS, pozneje JRZ; v tem duhu je vzgojil tudi vse svoje sinove. Pokojni je bil 23 let nepretrgoma župan občine Hotedršica, ustanovitelj prostovoljnega gasilnega društva, kat. izobraževalnega društva, cerkvenih ključar, načelnik hranilnice in posojilnice pa je bil do svoje smrti. Naročnik »Slovenca« je bil dolgo vrsto let, v njegovo gostilno so prihajali poleg »Slovenca« tudi razni drugi katoliški listi in revije. Ko je vse sinove in hčere preskrbel za življenje, je komaj pred pol letom izročil posestvo sinu, kljub temu pa je bil pokojni vedno pri kakem delu in se vedno živo zanimal za dela in gospodarstvo, kakor tudi za politične dogodke. K zadnjemu počitku spremimo očeta Petkovškega v sredo ob 4. popoldne na župno pokopališče v Hotedršici. Naj mu sveti večna luč! Zalujočim ostalim naše iskreno sožalje!

I. Pregled motornih vozil: Razglas od 26. maja t. l. se v toliko popravila, da bo odslej pregled motornih vozil v Ljubljani vsak petek od

25 letnica strašnega naravnega dogodka

Največja naravna katastrofa v zgodovini človeštva

Ognjenik Mount Katmaj na Aljaski je pred 25 leti povzročil strašno razdejanje

Ta dni mineva natančno 25 let, odkar se je na polotoku Aljaski na severozahodnem robu severne Amerike zgodila največja naravna katastrofa, kolikor jih je bilo v zgodovini človeštva. Čeprav pa je bila to tako strašna naravna prikaženja, vendar ni zahtevala nobenega človeškega življenja. Ko bi se bila taka naravna nesreča zgodila kjerkoli drugje v obljudenih delih sveta, bi bilo mrtvih na deset in desetisoče ljudi.

Kje se je zgodila katastrofa

Takrat se je namreč zgodilo, da je nenadno začel delovati in bruhati silni ognjenik Mount Katmaj na polotoku Aljaski. Ta ognjenik je celih 170 kilometrov oddaljen od otoka Kodiak v južno zahodnem delu Aljaski. Nesreča se je začela prve dni meseca junija ter je bruhanje trajalo celih 10 dni brez prenehanja. Čeprav je bila to največja katastrofa, vendar je svet razmeroma le malo razburila, ker nihče ni prav vedel, kaj se je dogajalo. Kraji, kjer se je vse dogajalo, so pač predaleč od obljudenega sveta. Ime ognjenika Mount Katmaj je tako tuje, da skoro nihče zanj ni slišal. To goro so pač poznali ribiči, ki so tam kaj lovili ribe, ko so včasih po Zelikovem prelivu obiskovali Beringovo morje. Ta izbruh je bil tako silen, da se je kaj podobnega pač dogajalo morda pred davnimi sto in tisočletji, kakor nas uči geologija, da pa v zgodovinskih časih taka katastrofa ni bila znana.

Da si približno lahko mislimo, kako velikanški je bil tisti izbruh, naj navedemo za primer učenjakove trditve, ki je postavil tale vzgled: Mislimo si, da je ta ognjenik začel bruhati nekje v Berlinu. V tem slučaju bi bili steber dima videli v Jeni. Grmenje eksplozij pa bi bili slišali tja doli v Rim, in sicer bi bilo to grmenje v Rimu slišati čisto razločno. Strupi in plini pa bi bili razširjeni nad vso Evropo. Strupeni hlapovi bi bili v Egiptu s svojo žvepleno kislino razjedli vse perilo, ki bi se bilo sušilo kje na prostem. Na Dunaju bi bile kapljale izpod neba na prebivalce nekeke deževne kapljice, ki bi bile polne kislin, katere bi bile ljudem žgale kožo na rokah in obrazu. Vsa nemška Saksonka bi bila na 30 cm na debelo pokrita s plastjo pepela, med tem ko bi bilo mesto Berlin samo docela izginilo v ognjenikovem žrelu. Nobena živa stvar, ne človek ne žival bi v Berlinu ne ušla smrti. Ta strahota se je dogajala na Aljaski, kjer pa, hvala Bogu, ni bilo ljudi!

Pred katastrofo

Bilo je dne 6. junija 1912 nekako ob 5 popoldne, ko je severna Amerika naenkrat doživljala nekaj nenavadnega. Skoro po vsej severni Ameriki je v tem času začel padati gost dež pepela, ki je bil vedno gostejši, dasi si tega nihče ni znal razlagati. Bolj v severnih krajih Amerike so v tem času zagledali žareče bliske, ki so začeli švigati, nakar je začelo volto grmeti. To grmenje je bilo vedno silnejše. Ob 7 zvečer pa je bil dež pepela že tako gost, da je docela zatemnil dnevno svetlobo. Tako močno se je stemnilo, da človek nazadnje ni videl več niti roke pred seboj. To se je zgodilo v tistem času, ko je v tistih širinah dan skoraj 24 ur dolg. Preden se je to dogajalo, se je na ozemlju okoli ognjenika dogajalo nekaj, kar bi bilo vse obljudene kraje v enem hipu spremenilo v puščavo. To bi bila poročila nepopisne strahote, če bi bil tako nesrečo kdo popisoval v obljudenem kraju. Toda prebivalci skrajnih severnih pokrajin severne Amerike niti slutiti niso, kaj se dogaja nekaj sto kilometrov daleč od njih, dokler ni prebivalce otoka Kodiak, 170 kilometrov daleč, preplašil in začel ogrožati dež pepela. Iz tistega pepela so tisti prebivalci, ki so bili razmeroma še precej blizu ognjenika, dognali, da se na ognjeniku Katmaj nekaj dogaja.

Ko je dne 7. junija dež pepela nekoliko prenehal, so vsi mislili, da je sedaj stvar tam gori že končana. Toda kmalu nato je začel padati še gostejši pepel, nakar se je prebivalstva polastila groza in so začeli bežati na tistih nekaj ladjah, ki so bile vsidrane v tamkajšnji luki. Vse je kar blaznelo od groze.

Kaj poroča ameriški kapitan

Ker je strela udarila v brzjavno postajo na otoku, je otok ostal brez zveze z zunanjim svetom. Ko je pa električna napetost pokvarila še brezžično postajo na ameriškem carinskem parniku »Manning«, je bil otok docela odrezan od sveta. Pozneje je kapitan te carinske ladje dogodke na otoku takole popisal:

Vsi potoki in vodnjaki so bili zamašeni. Pepela je zapadlo 15 cm na debelo. Vodo so prebivalci dobivali z naše ladje. Danes opoldne je znova začel deževati pepel. Ob 1 popoldne nisem videl 10 metrov pred seboj. Ob 2 popoldne pa je napolnila črna in temna noč. Pepel je bil sestavljen iz finega prahu ter kosmov rumenkaste barve. Zrak je bil poln žvepleni par, ki nam niso dale dihati ter so nas dušile. Z gorā smo poslušali grmenje pepelnih plazov, ki so s strmin

grmeli v doline. Ti plazovi so potem povzročali silne oblake pepela in dima. Naši mornarji so med delom na krovu večkrat zadevali drug ob drugega, ker svetilke niso mogle predreti te strahotne teme. Vsa posadka je venomer morala dati pepel s krova ladje. Zraven pa so neprestano delovale vse naše sesalke in brizgalne, da smo čistili ladjo težkega bremena.

Med tem pa so skozi temo neprenehoma dneli cerkveni zvonovi, nakar je večina ljudi tipaje v temi taval v cerkev klicat Boga na pomoč. Pepel nam je mašil nosnice, curčil nam je po hrbtu ter nas žgal v oči. Ptici so vreščaje plahutali po zraku ter so potem onemogli popadali na krov naše ladje. Med tem pa so okoli naše ladje neprestano švigali bliski, vmes pa je venomer volto grmel. Včasih pa je obenem z bliskom strahoto zaropotalo, kar je strahoto še povečalo. Šele 8. junija okoli pol treh popoldne je pepel nekoliko ponehal, nakar se je nebo pordečilo.

Tako se glasi kapitanovo dramatično poročilo o dogajanju na otoku, ki je bil celih 170 kilometrov vstran od kraja nesreče. Preden se je potem nebo zjasnilo, je moral otok Kodiak doživeti še dva dni in tri noči prave egiptovske teme. Vse otok je bil pokrit s težkim plaščem. Vulkanški pepel je ležal na poljih, gozdovih in nad vasi. Težko breme je pritiskalo strehe ter je cvetoči otok spremenilo v sivo in rjavo puščavo, kjer je zamrlo vsakršno rastlinsko življenje.

Tri leta nihče nič ne ve

Čeprav je bila ta naravna katastrofa tako velika in obsežna, vendar cela 3 leta nihče ni vedel, kaj se je prav za prav zgodilo. Šele nekateri prav pogumni ameriški člani ameriškega zemljepisnega društva so stvar preiskali in dognali resnico. Na podlagi poročil teh znanstvenikov šele vemo, kaj se je zgodilo. Trozobi vrh s snegom pokritega ognjenika Katmaj je takrat dobesedno zletel v zrak, kjer ga je podzemeljska sila raztrgala v drobne kosce. Pri tem je spodaj zazijalo novo ognjenikovo žrelo, ki je merilo v obsegu

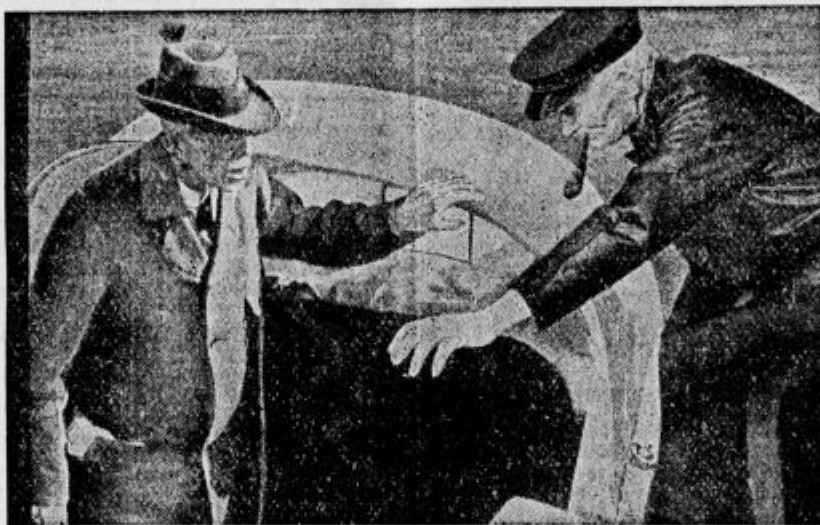
celih 5 kilometrov. Po tej naravni katastrofi je svet dobil novo veličastno naravno čudo, tako imenovano »Dolino 10.000 hlapov«, v kateri je vse polno lijakov, iz katerih žehti vročina, sikajo v zrak vrele vode in vročih ter strupenih par. To dolino sedaj znanost imenuje tudi »parni ventil zemlje«.

Edini očitvidci

Edina človeška bitja, ki so s svojimi očmi videla obseg te katastrofe, so bili domačini vasi Savonoski, ki je 34 kilometrov daleč od ognjenika. Ime te vasi zveni slovansko. Pomniti pa moramo, da je Aljaska nekdanj spadal pod rusko oblast ter je šele pozneje prišla pod Ameriko. Ko je torej začel naenkrat deževati pepel in tam okoli ognjenika strahotno grmeti in pokati, se je ljudi polastila taka groza, da so takoj vsi pobegnili. Kakor pripovedujejo ti vaščani, se je vsaj pet dni pred izbruhom ognjenika tam okoli začela tresti zemlja. Dne 6. junija so že slišali silovite eksplozije v Seldoviji, ki je 24 kilometrov severno-vzhodno od ognjenika. Od tega časa dalje je ognjenik 60 ur neprenehoma bruhal. Tudi, ko je minilo glavno bruhanje, je nekaj tednov še od časa do časa bruhal iz sebe strašne množine snovi.

30 milijard ton snovi iz ognjenika

Učenjaki so potem izračunali, da je ognjenik izmetal iz sebe najmanj 25 kubičnih kilometrov pepela in kamenin ter da je ponekod nasul tega blaga do 30 metrov na debelo. Ta množina je tako velikanška, da si jo komaj moremo misliti. Najlaže nam to pojasni vzgled: Vsi kamnolomi Združenih držav severne Amerike dobavljajo na leto za ameriške ceste kakih 50 milijonov ton granitov. Ognjenik pa je v tistih dneh izmetal kakih 30 milijard materiala! Poleg tega je iz ognjenika prišlo kakih 1600 milijard kubičnih metrov pare in 280 milijard kubičnih metrov plinov. V nekaj urah je bilo uničeno življenje daleč okoli ognje-

Svedski kralj se je pred kratkim preselil na svoje poletno bivališče Tullgarn, južno od Stockholma. Tukaj se vsak dan vozi s svojim ribičem loviti ribe. Ta ribič kralja že 50 let spremlja na ribolovu.

Od povsod

Brezposelnost v Avstriji je od 15. maja do 31. maja letos padla za 11.000 oseb. Sedaj jih je v Avstriji še vedno 215.238 brezposelnih, kar je za tako majhno deželo veliko število.

Bivši Nemški cesar Viljem je docela ozdravel od svoje nevarne bolezni ter se že sprehaja po parku svojega gradu v Doornu na Holandskem.

30 žrtev na nemški oklepni križarki »Deutschland«. V gibraltarski bolnišnici je umrl še en mornar, ki je tako 30. žrtev španskega napada na nemško križarko.

Razstreljivo namesto bonbonov. Na francosko-špansko obmejno postajo Cerbere je 6. t. m. prišel vagon, v katerem je bilo en vagon bonbonov. Preiskovalnemu obmejnemu uradniku pa se je čudno zdelo, čemu bo špancem sedaj en cel vagon bonbonov. Zato je bonbone nekoliko preiskal, nakar je dognal, da so res bonboni, samo da v bonbonih ni likerjev, marveč zelo nevarno razstreljivo. Sedaj so vagon zaplenili.

Vihar je 7. t. m. presenetil nekaj čolnov in jadrnic na Bodenskem jezeru. Nekaj so jih rešili, en mož je utonil pred očmi svojega brata.

Gorki morski tok pod ledom na severnem tečaju so pri svojem merjenju dognali sedaj ruski strokovnjaki, ki se mude na severnem tečaju.

Najmanj 500 ljudi je bilo ubitih, ko je zadnje dni začel bruhati ognjenik Rabaul na Novi Gvineji. Ognjenik še vedno bruh. Boje pa se, da je število žrtev še večje.

Premog so našli v Abesiniji in sicer na dveh krajih doline Omo v pokrajini Sidamo. Premogovni skladi so baje zelo izdatni in premog je menda izvrsten.

Zenitovanskega filma bivšega kralja Edvarda na Angleškem ne bodo kazali. Tako so sklenili angleški podjetniki kinov, ki so izjavili, da v svojih podjetjih ne trpe demonstracij, zaradi česar tudi tega filma ne marajo. To so storili na svojo pobudo, ne da bi jim bila kaj takega svetovala vlada. Angleži so res pameten in trezen narod.

Upor domačinov v indijskem Varizistanu bo menda kmalu končan. Med angleškim poveljstvom in upornimi poglavarji teko pogajanja, ki dobro obetajo. Angleži od poglavarjev ne zahtevajo drugega, kakor da se vrnejo domov ter odreko sodelovanje fakirju iz Ipija, ki ga morajo pognati iz svojega ozemlja. Če pa tega ne store, bodo strogo kaznovani. Poglavarji so videti zelo miroljubni.

nika. Vse živali pod goro so zgorele. Strašne eksplozije so metale daleč naokoli žareče kamene, veliko kakor hiše. Strašna sila je te skale razdejala na drobne kosce.

Kakor leta 1873. ognjenik Krakatau, tako je tudi ta ognjenik vplival na vreme vsega sveta. Zaradi silnih množin pepela in prahu v ozračju je solnčno izžarevanje bilo toliko šibkejše, da smo tista leta imeli bolj mrzlo poletje.

Opustošenje

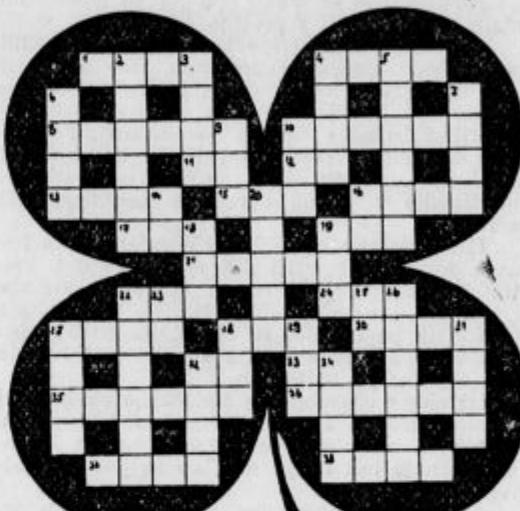
Opustošenje po ognjeniku je bilo strašno. Uničeno je bilo vse drevje in vsako rastlinstvo. Za bruhanjem vulkana pa je nastopila velikanška povodenj, ki je opustošene kraje spremenila v veliko jezero. Kilometre daleč so vode vse gozdove gladko porezale. Pozneje je deževnica in nalive odnesla plasti nasutega materiala, nakar so učenci na ostalih šolah v zemlji šele ugotovili, da je nekdanj tam bil velik in gost gozd.

Pet let pozneje pa je na tem opustošenem ozemlju zopet vse ozelenelo. Kjer je pred 5 leti ležala le debela plast sivega pepela in lave, je čez 5 let zopet rasla zelena trava. In nihče bi si ne mogel misliti, da morejo tukaj rasti tako lepe jagode, tako poročajo pet let pozneje raziskovalci teh krajev.

Tudi tukaj je narava premagala razdejanje in novo življenje je zaživelo na razvalinah, ki jih je napravil strašni ognjenik.

Križanka

„Štiriperesna deteljica“

Vodoravno: 1. Finžgarjeva povest, 4. jugoslovanski otok, 8. italijansko mesto ob Adiži, 10. evropsko pogorje, po katerem ima neki polotok svoje ime, 11. starejše ime za pivo, 12. svetopisemski kraj v Mezopotamiji, 13. portugalska reka, 15. kraj ob železnici Beljak-St. Vid na Koroskem, 16. gorovje na Balkanskem polotoku, 17. drugo ime za finksko pristanišče Turku, 19. letnično ime poljskega državnika, 21. »soglednik« Slovence« za zunanje politični del, 22. portugalsko pristanišče v Srednji Indiji, 24. severnoafriška reka, 27. rojstni kraj škofa Antona Martina Slomška, 28. prebivalec dela Jugoslavije, 30. pomemben francoski književnik, znan po »Ozkih vratih« in »Vrnitvi iz Rusije«, 32. egiptovsko božanstvo sonca, 33. kraj in istolomska reka v Jugoslaviji, 35. egiptovsko božanstvo, 36. slovensko ozemlje v Italiji, 37. štajerska rečica, 38. romunsko mesto.

Navpično: 2. skrajšano ime za naše morje, 3. italijanska reka v Toskani, 4. češki pisatelj, pri nas znan po romanu »Križev pot« in »Zadnja pravda«, 5. največji slovenski epični pesnik, 6. slovenska pisateljica, med drugim je napisala življenjepis Frančiška Asiškega, 7. pristanišče v Egejskem morju na meji med Grško in Turčijo, 9. pritok Donave v Romuniji, 10. ukrajinska reka, ki se pri Nikolajevu izliva v Črno morje, 14. velika sibirski reka, 16. kralica za boksarski prijem, 18. ruska reka, pritok Volge, 19. gorski vrh na Goriškem, 20. slovenski cerkveni skladatelj, tudi slovenski književnik, 22. priljubljena izletniška točka na Gorenjskem, 23. sibirski reka, ki se pri Omsku izliva v Irtiš, 25. župna vas ob južnem robu Ljubljanskega barja, 26. industrijski kraj ob Savi v Sloveniji, 27. najvišji vrh v Karavankah, 28. prebivalec dela Nemčije, 29. prebivalec južnega dela Afrike, 31. svetopisemska oseba, 32. evropsko glavno mesto, 34. ogrski vladar, tudi slovensko krajevno in rečno ime.

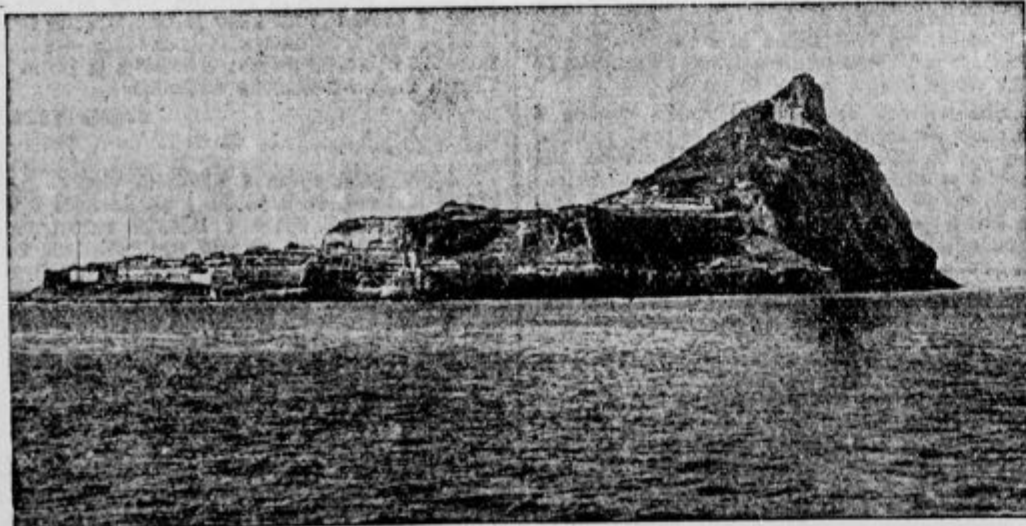
Rešitev križanke

Vodoravno: 1. Prijatelj, 8. Heine, 9. rojak, 11. Grell, 12. Trg, 13. Cop, 14. Zorin, 15. Pearl, 16. Nenad, 19. Stele, 21. Got, 22. kan, 23. Gvido, 25. rebra, 26. Antek, 27. Cimperman.

Navpično: 1. Pedro, 3. ing., 4. Jeran, 5. Tlepp, 6. Eol, 7. Javor, 8. Hitzinger, 10. Kupljenik, 12. a. Grant, 13. Capek, 17. Eolec, 18. drva, 19. sodar, 20. Lagen, 23. Grm, 24. onm.

Mesto Gibraltar.

Gibraltarska skala na južnem robu španskega polotoka, ki je v rokah Angležev, kateri so tukaj zgradili veliko trdnjavo. Tukaj je tudi veliko pomorsko oporišče angleške mornarice, kar je posebno važno v sedanjih španskih bojih.

Jubilej uglednega znanstvenika

L. 1925 je mgr. Minařik v članku »Alojz Benkovič (Farm. Vjesnik)« napisal sledeče besede: »Dolžnost naša je, da se zanimamo za zaslug tistih mož iz vrst našega stanu, ki delujejo poleg svoje odgovorne in težke lekarniške službe tudi na katerem drugem, bodisi umetniškem, literarnem, znanstvenem, socialnem ali karitativnem polju.«

In ker opravlja mgr. Minařik, lekarnar pri »Orlu« v Mariboru, poleg svoje odgovorne in težke lekarniške službe važno kulturno delo z vedro pridnostjo, potrpežljivostjo in žrtvami, zato se moramo spomniti tega plemenitega in tihega pisatelja-znanstvenika za njegovo petdesetletnico (9. junija). Minařik je že na univerzi v Gradcu sodeloval pri obeh prvih štajarskih esperantskih časopisih La se majno in La mactio. Od leta 1912 pa zbira in obravnava farmacevtsko-zgodov. gradivo, splošno in krajevno za Štajersko in Kranjsko. Tako je v Pharm. Post 1918 priobčil »Einiges von der alten Goldmacherskunst« s 4 slikami; 1920 »O starih utežih (Vjesnik lekarnika); 1921 »O funtih in gramih v Rusiji in na Francoskem (Vj. lek.); 1924 »O bolnikih in zdravilih v cistercijskih samostanih« (Farm. Vj.) in »O granu in njegovem vplivu na medicinsko litero (Glas Apot.); 1925 »O alkimiji na Kranjskem« (Vj. lek.); v Farm. Vjesniku spominski članek »Alojz Benkovič«; »Vom altfranzösischen Apothekergewicht« (Pharm. Post); z dvema slikama; »Aus der Geschichte der Klosterspitäler und Kloster-Apotheken in Steiermark«, lepa in zanimiva brošura s slikama: »Christus als Apotheker« (Pharm. Post); 1926 nekrolog Aleksija Robleku (Vj. lek.); »Svetnika Kogma in Damijan v ljubljanski škofiji« — vesti na podlagi pismenih poročil škofijskih ordinarijov in župnijskih uradov; »Lekarniški red za Ljubljano in Novo mesto (Farm. Vj.); »Nekaj slik iz farmacevtsko-historične zbirke lekarnarja Lavičke v Trzinu« (Farm. Vj.); s 6 slikami »Sto let blejskega vrelca«. Prispevek h krajevni zgodovini Bleda; »Beschreibung einiger historischer Gegenstände aus der Apotheke Neumarkt bei Bozen (Pharm. Post); s slikami; »O strmoljskih alkimistih« (Farm. Vj.); »Analiza ljubljanskega lekarnarja pred sto leti (Farm. Vj.); 1927 »Von der Alchymie in Krain« (Pharm. Post); 1928 »Zaprava ljublj. alkimista Raina o tekočini alkaest (Vj. lek.); 1932 je za Cas. za zgod. in narodopisje napisal referat o knjigi Norberta Schniderschitscha »Die Gesch. der Pharm. in Steiermark«; 1934 »Iz starejših dobe lekarništva v Sloveniji; 1930—1935 so nastale »Črtice iz zgodovine kranjske farmacije« (Apot. Vj. in Poseben natis); za »Cas. za zgod. in narodopisje je 1936 napisal za slovensko kulturno in literarno zgodovino važno razpravo »Celjska družina Klausov«. Celjan Miha Klaus, dvorni lekarnar, je bil Trubarjev svak. Prva Trubarjeva žena Barbara je bila namreč sestra Mihe Klaus. Z Kidričije (Trubarjevi na votivni sliki v Derendingenu iz L 1587) izrekel to domnevo. Na prošnjo mgr. Minařika je zgodovinar Hans von Bomey na Dunaju pregledal razne dunajske arhive za podatki o Klausu ter med drugimi našel tudi Klausov testament; ta testament potrjuje Kidričevo domnevo, da je bil Miha Klaus resnični svak Trubarjev in da je bila Barbara, Trubarjeva žena, rojena Klaus.

Če smo tako na drobno opisali Minařikovo znanstveno delo, smo storili to radi tega, da se ta njegova podoba, ki je širši javnosti malo ali nič znana, pokaže v pravilni luči; tudi zato, ker se besede, ki jih je tako lepo napisal o svojem tovarišu Alojziju Benkoviču, nanašajo na njega samega. Vse Minařikovo znanstveno delo so vztrajno iskani, skrbno napisani prispevki za našo kulturno zgodovino.

Dr. Ivan Dornik.

Celjo

c »V Slovenec« od 6. t. m. smo objavili ob-sodbo Gabrijela Juraska ml. Ugotavljamo, da oče imenovanega G. Gabrijel ni v nikakršni zvezi z dejanjem, ki ga je zagrešil njegov sin.

c Pripravljalni odbor za tabor slovenskih fantov in moč v Celju se ponovno obrača na vso celjsko javnost, da bi vsi, ki bi mogli dati v času od 27. do 29. junija t. l. na razpolago pre-nočišča (z eno, dvema ali tudi več posteljami), to čimprej javili v pisarni Prosvetnega tajništva, Cankarjeva cesta 4 ter navedli ceno.

c Koncert »Celjskega Zvona«. Pevsko društvo »Celjski Zvon« priredi v soboto ob pol 9. zvečer v veliki dvorani Ljudske posojilnice v Celju »Koncert slovenskih narodnih in umetnih pesmi«. Spored: Adamič: Da sem jaz ptica. — Tome: Lepa Vida: Kogoj: Stoji, stoji mi polje; Dev: Zdravica; Adamič: Kdor hoče furman biti; Kranjčičev Jurij, Zenska mi v goste gre; Tome: Svatske, Belokrajnsko kolo in Napojnica; Marolt: Jaz mam pa konjca belega; Adamič: Prelepa je Selska dolina, Pojite, pojite, drobne ptice; Dev: Gozdlič je že zelen; Marolt: Koleda, Trau-niče so že zelene; Adamič: Čin, čin, čin...; Marolt: Pojdem u rute; Tome: Marija in mlinar. Vstopnice se dobe v predprodaji v »Sloveski« tiskovni zadrugi.

c Požarno policijski ogled v mestu Celju. Na osnovi § 5. del. zak. za bivo Štajersko od 25. junija 1886. št. 29, deželni zak. bo mestna občina od 8. t. m. dalje vršila požarno-policijski ogled vseh stavb v rajonu mestne občine celjske. Vsi hišni lastniki se pozivajo, da odstranijo vse morebitne nedostatke, ki so v nasprotju s predpisi navedenega zakona (očiščenje podstrešja in odstranitev gorljivih predmetov).

c Vse ljubitelje prijazne Gore Oljke opozarjamo, da bo v nedeljo 13. junija v cerkvi na Gori Oljki ob 10. sv. maši pridigo.

c Lepo planinsko slavlje. V nedeljo 6. t. m. je bila na Mozirski planini proslava 40 letnice priljubljene izletne točke — Mozirske koče, obenem je bila blagoslovitev temeljnega kamna za novo kočo. Že v soboto so prihajali na plani-no izletniki iz vseh krajev, zvečer so zagoreli kresovi na Medvedjaku in pri kočah. Izletniki so prihajali h koči do polnoči; proti jutru, ko se je svitalo, pa je že postalo na planini veselo in živahno. Ob 10. dopoldne so prisostvovali izletniki sv. maši na prostem, ki jo je daroval g. prof. dr. Hanželič iz Celja, pri sv. maši je pel pevski zbor iz Smihela nad Mozirjem. Po maši je govorilo več govornikov o pomenu planinskih koč in o potrebi nove koče na Mozirski planini, nakar je bila blagoslovitev temeljnega kamna nove Mozirske koče.

c Smrt neznane ženske pod vlakom. Včeraj zjutraj okrog 3. so našli v Cretu pri Celju na železniški progi mrtvo truplo zelo slabo oblečene starejše ženske. Ali je ženska storila samo-

mor ali je prišla po nesreči pod vlak, še ni ugo-tovljeno. Prav tako še ni ugotovljena identiteta. Truplo so prepeljali v mrtvašnico na teharsko pokopališče.

c Veliko neurje nad Celjem. V torek okrog dveh popoldne se je nebo nad Celjem močno pooblačilo. Kmalu zatem se je vtila gosta ploha dežja pomešana z redko, a debelo točo, obenem pa je močno grmelo in bliskalo. Strela je udarila v več strelodvodov, pa tudi v električne in tele-fonske žice. Neurje je trajalo okrog tri četrt ure.

c Kino Metropol. Danes ob 16.15, 18.15, 20.30 »Dvigni sidro«.

Spot

III. Mednarodni tenis turnir Ilirije

Sportni klub Ilirija priredi dne 11., 12. in 13. junija svoj tretji mednarodni turnir za pr-venstvo Ljubljane v tenisu pod pokrovitelj-stvom bana g. dr. Natlačen in častnega komi-teeja. Turnir se bo vršil na igriščih Ilirije pod Čekinovim gradom v naslednjih disciplinah: single gospodov, single dam, double gospodov, miksed double (vse mednarodno) in single gos-podov kat. B. ter single juniorjev. Prijave se pošljejo na naslov: SK Ilirija, Ljubljana, poštni predal 175, do najkasneje 9. junija do 20. ure. Podroben razpis prejmejo klubi po pošti.

Zveza slovenskih lahkoatletskih klubov. (Službe-mo). Nastop na izbirnem mitingu Zveze za določitev njene reprezentance, ki nastopi na troboju Belgrad: Zagreb-Ljubljana (od 2. do 4. julija v Ljubljani) v so-boto in nedeljo 12. in 13. t. m. na igrišču ASK Pri-morja je obvezen za naslednje atlete prvi dan: Skušek, Pleteršek, Zagr, Ster, Sodnik, Sušteršič, Karel, Miloš, Goršek, Čurda, Pogačnik, Zorja, Gabršek, Martini, Slauina, Bojan (vsi ASK Primorje), Zupančič, Dobovšek Vido obo (Ilirija), Ravšelj, Jeglič (Planina) Kluar (Gorenjec), Hlade (Zeleznikar), Osetič (Jugoslavija), Szilagy (Mura), v nedeljo poleg imenovanih še: Mal-narič, Slapar, Gašperšič, Kulakov, Krova, Krpan, Sra-ker Ivan, Pero, Tavtar, Tinta (vsi ASK Primorje), Pribovšek, Orosov, Bručan, Starman Lado (Ilirija), Starman Ivan (Sloga), Fika, Grmovšek (Maraton) in

Državna tovarna sladkorja na Čukarici sprejme strojnika

s položenim izpitom za stabilne parne kotle in stroje z večletno prakso v tovarni slad-korja ali pa v podobnem večjem podjetju.

Lastnoročno pisane prošnje s popolnim opisom dosedanjega službovanja in dokumenti - spi-čevali v prostem prepisu, katera se ne vrnejo, pošliti Državni fabriki šečera na Čukarici, Beograd do 23. junija t. l.

Prošnje se taksirajo z Din 10.—.

* KINO *

TEL 22-21

UNION

Premiera

Harry Baur in Robert Lynen v ve-likem filmu po romanu Julesa Renarda

Nezaželjeni sin

TEL 21-24

MATICA

Danes poslednič!

Luis Trenker v veličastveni ljubavni romanu

Candottieri

v gl. vlogi slavni italijanski pevec Titta Gobbi

TEL 27-30

SLOGA

Franc Lederer in Franciska Dee v zabavnem filmu

Princesa Casaba

Najnovejši žurnali: Svetovna pariška razstava l. t. d., l. t. d.

Predstave danes ob 19-15 in 21-15 uri

Kangler, Podpečan (Zeleznikar). Sobotni program: 300 metrov, disk 800 m, skok v višino, Nedeljski program: 100 m, skok ob palici, 400 m zapreke, 5 km, disk hel stil in 30 km. Pozivamo vse klube, da pošljejo na start poleg imenovanih še vse one atlete, za katere mislijo, da pridejo v poštev za reprezentanco. Tekmovalci naj se vsakokrat najpozneje pol ure pred pričetkom tekmo-vanja javijo na igrišče vodstvu Zveze. Pričetek in ostale podrobnosti bodo objavljene v dnevnem tisku.

SK Mars. V četrtek in 6. m. širši sestanek vsega šlansva na Poljanski cesti 7. Dnevni red: Poročila o politnem delu sekcije, Polnočevino in točno ob 20.

Mariborsko gledališče

Sreda, 9. junija ob 20: Trije valčki sestniki. Red B.

Četrtek, 10. junija ob 20: Koncerti Prelovednega vokal-nega kvinteta. Red A.

Za stavbno dobo 1937 Vam nudi železnina Fr. STUPICA, Ljubljana

Gospodstvska cesta 1
ves potrebni
gradbeni material
Trboveljski cement, betonsko in drugo železo, pločevino, trsje za strop, krovno lepenko, lesni cement, okovje za stavbe in pohištvo, orodje, štedilnike, pumpe, kopalne banje, klozeta, vodovodne školjke, armature itd.
Nakup starega železa in vseh drugih kovin. Prodraje razstreljiv, raket in ostalih protihvalnih sredstev, težbarjskih potrebščin itd.
P o s k u s i t e !

+

Potrtega srca sporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je Vsemogočnemu dopadlo poklicati k sebi našega blagega očeta, gospoda

Ivana Petkovška

posestnika, bivšega župana, gostilničarja, lesnega trgovca, načelnika hranilnice in posojilnice, ustanovitelja gasilnega društva in njega dolgoletnega načelnika, ustanovitelja in mnogoletnega predsednika Kat. prosvetnega društva v Hotedršici

ki je dne 7. junija 1937 po kratki, mukepolni bolezni, v starosti 80 let, previden s sv. zakramenti, mirno v Gospodu rasal.

Pogreb predragega očeta se bo vršil v sredo, dne 9. junija ob štirih popoldne iz hiše žalosti na farno pokopališče.

V Hotedršici, dne 7. junija 1937.

Franc, Jožef, Jakob, Anton, Leopold, sinovi; Ivanka, Františka, Jožefa, hčere, in ostali svaki, sinahne, vnuki ter drugo sorodstvo.

Agnes Günther:

8

Dušica - Rožamarija

Nekega večera, ko je sedel v polutemnem skednju poleg zadnjega, še naloženega senenega voza, so udarjali na njegova vedno bolj naglušna ušesa zadušni glasovi hlapcev in dekel, ki so se šalili in smejali. Ko pa je slišal visoki glas rdeče Minke in hreščeči glas lepega Bekenkarla in se mu je dozdevalo, da čuje tudi svoje ime, se je njegova zadržana in pritajena srčna bol hipoma spremenila v silen bes.

Zvečer ni prišel k večerji in ponoči so ga mušile hude sanje. V živi meji s starimi hrastovi mlaki okleščki je videl ležati človeka na obrazu v mlaki krvi. Zraven pa je stala njegova stara mati s črno čepico iz tančice na glavi, z veliko srebrno okovano pesmarico na roki, kakor jo je Mart v svojem spominu najrajši gledal. Polna groze dviga svoje roke!

Drugega dne je odpovedal svojo službo s tako divjimi kretnjami, da ga je kmet, neglede na nujna dela, takoj odpustil. Podal se je domov. Toda svojo mater je mogel obiskati le še ob gomili, v katero je bil zasajen črn, lesen križ. Nato je začel dninariti. Mračno je zrl in bil nedostopen. Otroci so se ga plašno izogibali. — Nekega dne je srečal v poseki sina svojega nekdanjega gospoda, ki je sedel ob nekem travniku pred svojim slikarskim stojalom. Ta ga je takoj spoznal in prijazno ogovoril, kar je zbudilo v njem prijetne spomine na tiste čase, ko je bil še cel človek in odlični vojak. Nekaj dni pozneje se je po delopustu pojavil na razvalinah ter začel od-povati kamenje in groblje ter ga metati v globok jarek. Ko se je prikazal grof, ga je po vojaško pozdravil ter nemoteno nadaljeval svoje delo, dokler se ni popolnoma stečnilo. Plačila za to ni hotel vzeti, češ da je delal po delopustu. Tako je prihajal nekaj časa. Komanda je sprejel košček

+

Tužnega srca sporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da nas je za vedno zapustila naša nad vse ljubljena soproga, mama, stara mama, sestra, teta, svakinja in tačča, gospa

Františka Brezec roj. Rupnik

soproga strojevodje

dne 8. junija po dolgi in mučni bolezni, previdena s tolažili svete vere.

Blagopokojno prepeljemo iz Ljubljane v Maribor in se bo vršil pogreb v četrtek, 10. junija ob pol 5 popoldne iz mrliške veže na Pobrežju na Magdalensko pokopališče.

Maribor, dne 8. junija 1937.

Globoko žalujoči:

JOSIP, soprog; JOŽICA por. ČERIC, ELCI por. STIPAR, TILKA, hčerke in vse ostalo sorodstvo.

zasluzeno mezdo. Ze drugo zimo sta zivotarila skupno. Iz enega para golobov jih je bil ze cel roj, ki se je v lepih krogih dvigal in spuščal nad sivim zidovjem in nad vrhovi temnih dreves. Mart pa je bil samo belim golobom naklonjen. Vsaka pisana živalca je brez usmiljenja izginila v loncu. Mart je odslej tudi kuharil ter pripravljaj špartan-sko kosilo za oba grajska prebivalca. Imel je vedno mnogo dela in drva je cepil že po delopustu, pri čemer mu je spočetka pomagaj tudi njegov gospod.

Iz na pol zrušenega velikanskega dimnika, ki je stal poleg sobe na dvorišču, so zgradili kuhinjo in popravili hleve, kar jih je še bilo. Tu je mukala dobra, rjava krava Selma v družbi ljubke, mlade srne, katero je bil našel Mart na ledini in katero je spočetka krmil iz steklenice. Krmili sta se te dve živalci s travo, katero sta Mart in njegov gos-pod pokosila po grajskih jarkih in na pobotjih. Odkar je pridna Selma oddajala svoje mleko grajski kuhinji, sta gospod in njegov hlapec očitno boljše živela. Tudi mračni obraz naglušnega Marta se je razvedril. Proti svojem gospodu se je ob-našal kot je bil nekdanj navajen, ko je bil še sluga starega gospoda polkovnika. Razvalino je zapuščal le še, kadar je imel kakšno nujno pot. Ob nedelj-skih popoldnevih je čedil svoje stanovanje. Še vedno je telovadil po stmi lestvi v svoje stano-vanje, po kateri je mogel stopati le človek, ka-teremu prizanaša omotica. — Iz razpokline v zidu pa je motela cev, skozi katero se je valil ob zim-skih nedeljah sivkast dim. Tedaj je gorelo in prasketalo v majhni pečici, ki je stala v pobelej-nem prostoru in golobje so se zadovoljno oglašali v svojem predelu. Mart pa je s pipo v ustih in s kakim delom v rokah nudil sliko zadovoljnega stolpnega čuvaja iz nekdanjih lepših časov.

Ze se pojavi Mart z zabojem, ki je nosil ozna-ko polka iz nekdanjih dni ter izvleče iz njega edino grofovo obleko, ki je bila še nekoliko do-stojna. Mart še nekajkrat potegne čez njo s krtačo in s pritajenimi vzdihljaji so stisne grč v to ne-navadno obleko. Zdač se spomni dušice in njenih

lutkinih skrbi. Kaj, ko bi poskrbel, da dobi za svojo sramotno pohabljenjo Lilo pošten nadomestek. Toda treba se bo podvzivali v mesto, morda še najde kako trgovino, odprto za ljudi, ki še nujno potrebujejo kakšno božično darilce. Brž se pobere nekaj voščenih ostančkov in drugih potrebnih ma-lenkosti. Spravi vse v majhen zabojček, skrije vso svojo krasoto pod velik plašč, s katerim se je ogrnil, in prepusti varstvo gradu Martu, ki kot odrevenel zija za njim.

Skozi gozd, po poledeneli ledini navzdol, ko-der je včeraj hodil Mart, ne more. Mahniti mora po cesti, skoraj dve uri hoda ima pred seboj. Ze čez eno uro zagleda pred seboj grad, ki leži na podolgovatem slemenu. Krasen park, zasnežen in temen, oklepa grajski hrib. Med dvema temnima, starima stolpoma zre v dolino lepo ostrešje v re-nesančnem slogu. Nebroj večjih in manjših streh, ki so nastale v teku stoletij, deloma iz potrebe deloma pa iz veselja nad lastnim majhnim gnez-dom, je vdihnil sicer neprijazni sliki ljubkost in življenje. Zdač pokriva lahno srebrno ivje tankega snega streh, zidove, stolpe in samo graščino.

Pod sivim nebom, iz katerega naletavajo nežne snežinke, se dozdeva grad tako oddaljen od sveta, tako pravljiten, kot bi bili v njem prebivali: vse princeze z zlatimi kodri, vsi zvesti in bedasti kra-ljiči, mračni kralji, razumne kraljice, ki so znale več nego kruh jesti in oživljajo danes Grimmovo pravljeno knjigo.

Njegove umetniške oči so ljubeznivo božale nežne oblike, v katerih je našla vsaka doba svoj posebni izraz. Iz novejših dobe je bil le ne posebno prikupni stolpiček tamle v kotu, na katerem danes oznanja belomodra zastava navzočnost kneza.

V katerem delu gradu kraljuje dušica? Kako primeren je ta grad za to zadnjo cvetko, za to prenežno cvetko iz starega rodu! — Je li našla danes prave besede? Kaznovali je gotovo niso. Kaj še! Knez je bil le veselo iznenaden kako drzno in premišljeno je njegova malčica izvedla svoj načrt. Kdo bi ji bil to prisodil? — Seveda je prispelo Martovo sporočilo pred onim slabim.

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda. Dva 1.—; ženitovanjski oglasi Dva 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Dva 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka petlinjska vrstica po Dva 250. Za pisemne odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službe iščejo

Mizarski pomočnik

s kompletnim orodjem išče službo. Ponudbe pod »Takojšen nastop« 1043 upravi »Slovenca« Maribor. (a)

Potnik

prevzame več zastopstev za dravsko banovino ali več banovin skupaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9245. (a)

Službodobe

Postrežnica

za popoldanski dve uri naj se zgleda v Povšetovi ulici 4a, Kodeljevo. (b)

Pletiljo

dobro izvežbano, sprejem. Marija Ban, Karlovac, Banja 21. (b)

Šiviljo

za pletenice, 20—30 let stari, za na Koroško — sprejem. Ponudbe upr. »Slovenca« pod »Pletilja« 9236. (b)

Pomožne natakariče

dobro servirke, sprejme za ob nedeljah in praznikih hotel Bellevue. — Zgleda se je po 8. uri zvečer v restavraciji hotela Union. (b)

Šivilja

stara okoli 30 let, samostojna, ki ima rada otroke, dobi službo za dobro plačo v Ljubljani. Predstaviti se osebno. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9231. (b)

Pridno dekle

zelo snažno in spretno, z znanjem preproste kuhe, sprejme boljše, mala družina v centru mesta za stalno. Plača dobra. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 9220. (b)

Prodajalka

pridna in poštena, z znanjem vsaj nemškega jezika, po možnosti tudi drugih, dobi takoj službo. — Nujne ponudbe na Ivan Dobnikar, trgovec, Bled. (b)

Vnovčujem

hranilne vloge vseh denarnih zavodov proti takojšnjemu gotovini zelo ugodno.

Oblast. dovoljena pisarna Rudolf Zoré Ljubljana, Gledališka 12 Telefon 28-10

Pohišstvo

Pohišstvo moderno, velika izbira, po solidnih cenah pri Andričev, Komenskega 34.

Posedstva

Petstanovanjska hiša naproday brez posredovalcev. Naslov v upravi »Slovenca« pod 9215. (p)

V Brežicah

in okolici so naproday hiše, krasna stavbišča, vinogradi, sadovnjaki in gozdovi ter enokrožni deli Attemsvega veleposestva. — Pojasnila pri inž. Miklau Otmar, Brežice. (p)

Gostilna

z vsem inventarjem, lepim gostilniškim vrtom, vrtom za zelenjavo, garažo, hlevi, šupo in lokalom, pripravljen za vsako obrt, nasproti kolodvoru v Brežicah, ob glavni cesti, se takoj odda v najem ali na račun. — Natančnejše informacije v gostilni Korent, kolodvor, Brežice. (p)

Stanovanja

Enosobno stanovanje s kabinetom in pritlikom, oddam z julijem. — Rožna dolina, c. XIII/5.

Sobe

Velika soba opremljena ali prazna — se odda. Večna pot 17, s

Glasba

Kratek klavir kupim proti takojšnjemu plačilu. Ponudbe podružnici »Slovenca« Jesenice pod št. 9223. (s)

Za mal dnarja dos muzke!

Plošče, gramofone, radio gramofone, radijske aparate itd. prodajamo po ugodnih cenah tudi na obroke. — **elektrotón** PASAŽA NEBOTIČNIK

Prodamo

Bijouterija

na debelo in drobno v paviljonu F. — A. Jakubovič, Gablonz W., Českoslovaška. (1)

Srajce, moške kravate,

in nogavice dobite vedno najceneje pri I. Tomšič, Sv. Petra cesta 38. (1)

MALINOVEC

pristen, naraven, s čistim sladkorjem vkuhan — se dobi na malo in veliko v lekarni dr. G. PICCOLI, Ljubljana, nasproti »Nebojšniku«.

Mnogo ceneje

in boljše si nabavite vse vrste oblek in perila pri Presker, Sv. Petra c. 14.

Sveže češnje

Ja., trde, črne, rdeče — hruške kg 3.75 in 4 Din, košarice 50 kg, franko voznina razpošilja G. Drechsler, Tuzla. (1)

Pisalni stroj »Adler«

zelo malo rabljen, ugodno prodam. Miklošičeva 14, trafika. (1)

»KAPPEL«

PISALNI STROJI

so najmoderneje konstruirani, trajni in v cenah brez konkurence. Plačilo v ugodnih obrokih. Zahtevajte neobvezno predvajanje. Rabljeni pisalni stroji se vzamejo v zameno. Samoprodaja pri tvrdit:

Kleindienst & Posch

Maribor

Aleksandrova cesta 44

Pekarna

18 let obstoječa, v Mariboru, se skupno s pohištvom za dve sobi in kuhinjo radi selitve ugodno prodam. Naslov v upravi »Slovenca« Maribor pod št. 1046. (1)

VINA

prvovrstna po najugodnejših cenah kupite pri Centralni vinarni v Ljubljani. TELEFON ŠTEV. 25-73

Fige, pomaranče!

Fige vence za hrano in žganjekuho, oval pomaranče, španske in italijanske, egiptovsko čebulo kupite ugodno v Ljubljani, Tyrševa 48, »Zaloga južnega sadja«. (1)

2951

DRVA PREMOG
IVSCHUMI
DOLENJSKA
CESTA

Uveli, gubasti koži VRAČANA MLADOST

PRESENETLJIVO ODKRITJE ZDRAVNIKA

NEKI dunajski medicinski strokovnjak objavljaja poslednje smagoslavje znanosti, ki bo zadivilo svet. Dognan je bil ne samo vzrok gub, marveč tudi način, kako jih je mogoče odstraniti. Materam pa celo tudi starim mamicam se lahko vrne čista sveža polt njihovih dekletskih dni. Zene 60 pa celo tudi 80 let lahko spet dobijo gladko in nenasgubano mladostno kožo.

Klinički preizkusi

Gube izhajajo od tega, ker koža s staranjem izgublja nekatere bistvene redilne elemente. Te elemente zdaj pripravljajo iz skrbno odbranih mladih živali. Čim dobi človeška koža spet te elemente, jo osvežijo in pomladijo. To so presenetljivi rezultati raziskovanj, izvršenih na dunajskem vsučilišču pod vodstvom profesorja dr. Stejskala. Izključno pravico izkoriščanja odkritja tega profesorja si je z ogromnimi stroški pridobila tvrdka Tokalon. Njen ekstrakt živih

kožnih celic, ki se imenuje »Blotel«, se lahko najde samo v kremi Tokalon (rožnate barve). Pri kliničkih preizkušnjah, pri ženah od 60 do 70 let so bile gube odstranjene v 6 tednih (glej izčrpno poročilo v Dunajskem Medicinskem Vestniku).

Uspeh zjamčen

Uporabljajte vsak večer rožnato kremo Tokalon, hranilo za kožo. Ona hrani in pomlaja kožo med tem ko vi spite. Gube kmalu izginejo. V nekaj tednih boste za leta in leta mlajši. Čez dan uporabljajte belo kremo Tokalon (brez maščobe). Ona razkroja zajedalce, krči povečane žlezice in napravi najtemnejšo in najodpornjšo kožo mehko, belo in gladko. Uspešni rezultati so zjamčeni ali pa se vam vrne denar.

Damsko kolo

naproday. Hudovernikova ulica 41, ob Mišičevi c.

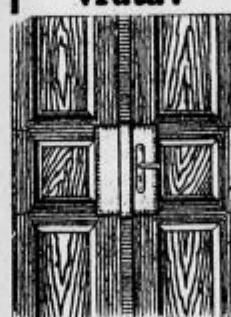
Auto-motor

»Opel« limuzina izvrstno ohranjena ugodno naproday. Naslov po-ve uprava »Slovenca« pod št. 9209. (f)

Razno

Oglejte si elektr. varenje na velesojmu pred E paviljonom zunaj. D. Furlan, Črnuče pri Ljubljani.

Celuloidne ščite za vrata!

naročajte pri
FR. ZRNEC
Ljubljana,
Kopitarjeva ul. 1

RAZNI

STROJI

skobelnik za železo (Shäppling), močne konstrukcije, dobro ohranjen; stružnica za železo, 3 m koristne dolžine; 2 polnojarmenika 650 mm širine, Pini & Kay, dobro ohranjena; venecijanka, 800 mm svetlobe, kompletna, z železnimi in lesenimi deli; 2 nihalni žagi, ter razne transmisije osi, ležaji, jermenice itd. Na ogled pri BRČAR & CO., Ljubljana, Kolodvorska 35

Oglejte si

starinske stvari. Zupan Srečko, Rožna ulica 35. r

Soboslikar - pleskar

Cojzova cesta 1, se pri-poroča. (r)

Sv. Petra c. 4 Telefon 25-57

Kupimo

Register blagajno

in peč za express kavo kupi hotel Kajfež, Ljubljana, Florijanska ulica.

Staro zlato, zlato zobovje in srebrne kroge

kupujem po najvišjih dnevnih cenah. A. KAJFEŽ urar

Ljubljana, Miklošičeva 14

Globoko užalošeni javljamo, da je danes Vsemogočni poklical k Sebi po dolgem, mučnem trpljenju svojega zvestega služabnika, prečastitega gospoda

JANEZA JEREBA

duh. svetnika in župnika v pokoju

Pogreb blagega pokojnika bo v četrtek, dne 10. junija ob 10 dopoldne iz Čušperka.

Čušperk-Ljubljana, dne 8. junija 1937.

ZALUJOČI SORODNIKI.

V neizmerni žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da nas je danes za vedno zapustil naš dobri soprog, oče, stari oče, brat, stric, svak in tast, gospod

IZIDOR BAJUK

žel. uradnik v pokoju

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v četrtek, 10. junija ob pol 3 popoldne iz hiše žalosti, Tyrševa cesta 62, na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 8. junija 1937.

ZALUJOČI OSTALI.

Umrla nam je naša dobra soproga, preljuba mama, gospa

Antonija Šmid roj. Drogenik

Pogreb nepozabne pokojnice bo v sredo, dne 9. t. m. ob 11 dopoldne iz hiše žalosti v Jurkloštru.

Jurklošter, dne 8. junija 1937.

Globoko žalujoči:

Alojz, soprog; Lojze, sodnik, Stanko, posestnik, Vlado, odvetnik, Ando, uradnik, sinovi; Ruža por. Potočnik, Cveta por. Petriček, hčerki; Tone Potočnik, sodni predstojnik, Tonček Petriček, ing. agr., zeta; Nada roj. Regvart, Rina roj. Pollak, Jelena roj. Jereb, sinahe; Milena, Katja, Andrej, vnuki, ter ostalo sorodstvo.

Brez posebnega obvestila.